Tọa đàm "Mô hình thể chế nào cho sự phát triển vượt bậc của Việt Nam"

Trong khuôn khổ Dự án hỗ trợ chương trình đào tạo thạc sĩ định hướng nghiên cứu chuyên ngành Quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng ở Việt Nam thông qua việc nâng cao năng lực cho Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN), sáng ngày 18/5/2020, Khoa Luật đã tổ chức Tọa đàm với chủ đề "Mô hình thể chế nào cho sự phát triển vượt bậc của Việt Nam". Diễn giả chính của Tọa đàm là TS. Nguyễn Sỹ Dũng – Nguyên Phó Chủ nhiệm Văn phòng Quốc Hội.

Toàn cảnh Tọa đàm

Tham gia Tọa đàm có PGS.TS. Nguyễn Hoàng Anh – Chủ nhiệm Bộ môn Lý luận Nhà nước và Pháp luật (LLNN&PL), PGS.TS. Nguyễn Minh Tuấn – Phó Chủ nhiệm Bộ môn LLNN&PL, PGS.TS. Vũ Công Giao – Chủ nhiệm Bộ môn Luật Hiến pháp – Luật Hành chính, GS.TS. Hoàng Thị Kim Quế – Giảng viên cao cấp, GS.TS.

Nguyễn Đăng Dung – Giảng viên cao cấp, TS. Mai Văn Thắng – Trưởng phòng QLKH&HTPT, cùng các giảng viên, sinh viên, học viên của Khoa.

PGS.TS. Nguyễn Hoàng Anh phát biểu khai mạc

Phát biểu khai mạc Tọa đàm, PGS.TS. Nguyễn Hoàng Anh cho biết Tọa đàm "Mô hình thể chế nào cho sự phát triển vượt bậc của Việt Nam" là buổi tọa đàm đầu tiên, khởi động cho chuỗi tọa đàm về Quản trị Nhà nước và phòng chống tham nhũng (QTNN và PCTN) trong khuôn khổ Dự án Hỗ trợ chương trình đào tạo thạc sĩ định hướng nghiên cứu chuyên ngành Quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng ở Việt Nam. Các tọa đàm sẽ xoay quanh những vấn đề nóng đang được xã hội quan tâm hiện nay trong lĩnh vực QTNN và PCTN, với sự tham gia của các diễn giả là các chuyên gia có kinh nghiệm thực tiễn trong lĩnh vực này. PGS Hi vọng hoạt động này sẽ giúp cho các bạn sinh viên, học viên có thêm nhiều kiến thức trong quá trình nghiên cứu, học tập và áp dụng thực tiễn.

TS. Nguyễn Sỹ Dũng trình bày tham luận tại Tọa đàm

Tại Tọa đàm, TS. Nguyễn Sỹ Dũng trình bày tham luận về "Mô hình thể chế nào cho sự phát triển vượt bậc của Việt Nam". Theo TS. Nguyễn Sỹ Dũng hiện nay có rất nhiều mô hình thể chế và yếu tố quyết định việc hình thành thể chế nào ở một quốc gia phụ thuộc chính vào nền tảng văn hóa của quốc gia đó. Hay có thể nói, nền tảng văn hóa là nguyên nhân căn bản nhất cho việc định hình thể chế phù hợp cho mỗi quốc gia. Vậy câu hỏi đặt ra là, nền tảng văn hóa của Việt Nam phù hợp với mô hình thể chế nào? Từ những phân tích về mặt địa lý, văn hóa, lịch sử của Việt Nam TS. Nguyễn Sỹ Dũng cho rằng "nếu Việt Nam theo mô hình nhà nước kiến tạo phát triển thì có khả năng sẽ hóa rồng sau 10-15 năm". Lý giải về nhận định trên, TS. Nguyễn Sỹ Dũng đã phân tích khái niệm và đặc điểm của nhà nước kiến tạo phát triển từ đó đối chiếu với những nền tảng văn hóa của Việt nam nói riêng và nền văn hóa Đông Bắc Á nói chung trong lịch sử như: Sự ảnh hưởng của Nho giáo, mô hình tập quyền cho trung ương, truyền thống khoa bảng và đội ngũ công chức tinh hoa.

Mặc dù, nhà nước kiến tạo phát triển là một mô hình thể chế phù hợp cho sự phát triển của Việt Nam hiện nay, nhưng ngoài những điểm thuận lợi thì vẫn còn rất nhiều thách thức như: Sự ảnh hưởng của tư duy phương Tây trong xây dựng thể chế, s mở cửa thương mại và việc ký kết các hiệp định thương mại tự do, chính trị

hóa đội ngũ công chức….

Kết thúc phần trình bày của mình, TS cho rằng dù chúng ta đang nói nhiều về nhà nước kiến tạo phát triển nhưng vẫn có sự nhầm lẫn lớn về mặt khái niệm hay nói cách khác là về bản chất của mô hình. Hướng tới xây dựng mô hình nhà nước kiến tạo phát triển nhưng lại hoạt động theo hướng của nhà nước điều chỉnh. Vậy, để có thể nhận thức sáng tỏ và theo đuổi mô hình nhà nước kiến tạo phát triển chúng ta cần đưa việc xây dựng Nhà nước kiến tạo phát triển thành chủ trương của Đảng và đưa vào văn kiện của Đảng.

TS. Mai Văn Thắng phát biểu tại Tọa đàm

PGS.TS. Nguyễn Minh Tuấn phát biểu tại Tọa đàm

PGS.TS. Chu Hồng Thanh phát biểu tại Tọa đàm

Sinh viên đặt câu hỏi tại Tọa đàm

Cùng chia sẻ với TS. Nguyễn Sỹ Dũng về quan điểm nền văn hóa là yếu tố quyết định hình thành nên thể chế của một quốc gia song TS. Mai Văn Thắng cũng cho rằngtrong điều kiện xã hội hóa, tự chủ đại học như hiện nay thì có nên chăng quay lại truyền thống khoa bảng? TS cho rằng, có lẽ quan trọng hơn là để phát triển đội ngũ công chức tinh hoa thì không nên dựa vào truyền thống khoa bảng như các nước Đông Bắc Á đang làm mà tận dụng nguồn lực tinh hoa được đào tạo bài bản trong và ngoài nước bằng cơ chế thi tuyển thực chất và cơ chế, đãi ngộ xứng đáng. Ngoài ra, TS Thắng cũng đưa ra câu hỏi liên quan đến kết luận của diễn giả là hiện nay ở Việt Nam vấn đề này đang ít được đề cập tới?

PGS.TS. Nguyễn Minh Tuấn cũng cho rằng truyền thống khoa bảng hiện nay đang bị đứt gãy dẫn đến việc tuyển dụng đội ngũ công chức thiếu tinh hoa; Nhưng liệu ta có cần nhìn lại truyền thống khoa bảng không khi truyền thống khoa bảng ngày xưa rất dập khuôn, theo hướng học thuộc chứ không đề cao tư duy. Hiện nay, tư duy của người Việt Nam vẫn bị bó buộc do mọi mặt trong xã hội đều bị chính trị hóa và nền văn hóa vẫn đang bị đóng kín do đó không thể tạo ra nhà nước kiến tạo phát triển trên nền tảng chính trị xã hội như vậy được.

Ngoài những phản biện đến từ các chuyên gia, TS. Nguyễn Sỹ Dũng cũng nhận được những vấn đề được đưa ra từ sinh viên, học viên của Khoa như làm thế nào để Việt Nam khắc phục được những thách thức hiện tại để tiến tới nhà nước kiến tạo phát triển? Các tiêu chuẩn, giới hạn điều chỉnh các mối quan hệ trong xã hội của nhà nước kiến tạo phát triển là gì? Văn hóa là điều có thể thay đổi theo thời gian, vậy nền tảng này cho nhà nước kiên tạo phát triển sẽ như thế nào?

Có thể khẳng định, chủ đề của Tọa đàm mà Khoa Luật đặt ra thực sự thu hút được không chỉ sinh viên, học viên mà cả các chuyên gia, nhà khoa học, giảng viên của Khoa. Dù thời gian có hạn song TS. Nguyễn Sỹ Dũng cũng đã giải đáp các thắc mắc đặt ra.

Gửi lời cám ơn tới TS, PGS.TS. Nguyễn Hoàng Anh hi vọng trong thời gian tới TS sẽ có nhiều hơn các hoạt động như hôm nay.

Chụp ảnh lưu niệm